

Metsäteollisuus ry:n korkeakoulupolitiikan linjaukset

1. Koulutustaso metsäteollisuudessa: Ammatillisen osaamisen kriittinen merkitys ja korkeakoulutuksen kehitysnäkymät

- **Yritysten osaamistarpeet ratkaisevat:** Koulutuspolitiikan lähtökohtana tulee olla työtehtävien ja toimenkuvien edellyttämä osaaminen, ei muodolliset tutkintoprosentit.
- **Prosentuaaliset tavoitteet eivät ole ensisijaisia.** Jos kuitenkin valtakunnallisesti halutaan asettaa korkeakoulutustasolle numeerinen tavoite, Metsäteollisuus ry katsoo, että 50 % korkeakoulutettujen osuus nuorten ikäluokasta on perusteltu ja riittävä.
- Tohtorintutkinto-oikeus tulee säilyttää yliopistoilla, mutta tohtorikoulutuksen yhteistyötä yritysten, ammattikorkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa tulee lisätä.

2. Koulutuksen alueellinen kattavuus on turvattava teollisuudelle kriittisillä aloilla – toteutustapoja on kehitettävä joustavammiksi

- **Alueellisen saavutettavuuden turvaaminen:** Ammatillisen koulutuksen tarjonta tulee säilyttää teollisuuden toimipaikkojen läheisyydessä. Korkeakouluverkossa on mahdollisten supistustenkin ollessa ajankohtaisia huomioitava koko maan elinvoima ja työvoiman saatavuus.
- **Korkeakoulujen profiloituminen ja yhteistyö:** Strategisten painopisteiden päällekkäisyyttä yliopistoissa tulee vähentää ja huippututkimus keskittää kansainvälisen tason yksiköihin valituilla alueilla. Korkeakoulujen välistä yhteistyötä tulee edistää.
- **Joustavien opiskelumallien kehittäminen:** Monimuoto- ja etäopetusta sekä korkeakoulujen välistä yhteistyötä on vahvistettava, jotta opiskelijoille voidaan tarjota saavutettavia ja laadukkaita vaihtoehtoja erilaisiin elämäntilanteisiin.

3. Metsäteollisuus tarvitsee lisää kansainvälisiä osaajia – tunnettavuutta ja urapolkuja on vahvistettava

- **Kansainvälisten osaajien houkuttelu ja kiinnittyminen:** Metsäteollisuuteen tarvitaan lisää ulkomaalaistaustaisia osaajia. Englanninkielisiä koulutusohjelmia tulee lisätä ja/tai suomenkielisiä kääntää englanniksi, ja niihin on sisällytettävä työharjoittelumahdollisuuksia sekä suomen kielen opetusta sujuvan työllistymispolun varmistamiseksi.
- **Kotimaassa asuvien nuorten tavoittaminen:** Suomessa jo asuvien maahanmuuttajataustaisten nuorten tietoisuutta metsäalan uramahdollisuuksista on vahvistettava, jotta ala näyttäytyy houkuttelevana ja saavutettavana uravaihtoehtona.

4. Jatkuva oppiminen ja joustavat opintopolut ovat välttämättömiä metsäalan osaajapulan ratkaisemiseksi

- **Elinikäisen oppimisen vahvistaminen:** Osaamista on päivitettävä koko työuran ajan. Tähän tarvitaan monipuolisia ja saavutettavia mahdollisuuksia yritysten kilpailukykyä ja yksilön osaamisvalmiuksia tukemaan.
- **Joustavat koulutuspolut:** Täydennys- ja muuntokoulutuksessa tulee painottaa lyhyitä ja joustavia opintokokonaisuuksia sekä aiempien opintojen hyödyntämistä. Korkeakoulujen rahoitusmallien on kuitenkin tunnistettava tilanteet, joissa myös toisen saman tasoisen tutkinnon suorittaminen on perusteltua.

5. Korkeatasoinen tutkimusinfrastruktuuri, kenttäasemat ja pitkäaikaissurannat ovat tärkeitä laadukkaalle tutkimukselle, koulutukselle ja elinkeinoelämän kilpailukyvyllä

- **Opiskelijoiden käytännön osaaminen:** Korkeakouluista valmistuvilla tulee olla riittävät valmiudet keskeisiin tutkimusmenetelmiin, laboratorio-, data- ja laitteisto-osaamiseen sekä metsäalalla myös maastotyöhön, jotta heidän työelämävalmiutensa vastaavat teollisuuden tarpeita.
- **Tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurien ajanmukaisuus ja saavutettavuus:** Korkeakoulujen on huolehdittava, että infrastruktuurit – laboratoriot, laitteistot, kenttäasemat ja muut resurssit – ovat ajanmukaisia ja korkeatasoisia. Valtion tulee turvata niihin riittävä rahoitus. Yritysten pääsy infroihiin on varmistettava, ja hinnoittelun tulee EU:n valtiontukisääntöjä noudattaen mahdollistaa myös yritysten kannalta sujuva ja kannattava käyttö.
- **Kenttäasemat ja pitkäaikaissurannat:** Kenttäasemilla ja pitkäaikaissurannoissa kerättävä tieto on tärkeää ympäristön ja luonnonvarojen muutosten ymmärtämiseksi ja tarjoaa pohjan kestävän metsänhoidon ja metsäbiotalouden kehittämiseksi.

6. Yritysten ja korkeakoulujen yhteistyö edistää innovaatioita, kilpailukykyä ja kasvua

- **Yritysyhteistyön vahvistaminen osaksi korkeakoulujen ydintoimintaa:** Korkeakoulujen rahoitusmallien tulee nykyistä selkeämmin kannustaa yritysyhteistyöhön sekä tutkimuksessa että opetuksessa. Yritysyhteistyötä kannattaa toteuttaa laajasti: yhteisten tutkimushankkeiden lisäksi esimerkiksi vierailuluennoilla, harjoitteluilla ja opinnäytetöillä, joiden teemat ja päämäärät on mahdollisuuksien mukaan hyvä kytkeä työelämään jo opintojen alkuvaiheessa. Näin ne tukevat opiskelijan ammatillista kehittymistä, yritysten tarpeita ja auttavat opiskelijaa tunnistamaan koulutuksen yhteydet liiketoimintaan.
- **Toimintaympäristön esteiden purkaminen:** Yritysten ja korkeakoulujen yhteistyötä on helpotettava selkeyttämällä EU:n valtiontukisääntöjen tulkintaa, purkamalla yliopistojen IPR-käytäntöihin liittyviä hajanaisuuksia ja raskautta sekä sujuvoittamalla tutkimustulosten hyödyntämistä, jotta yhteistyö olisi ennakoitavaa ja houkuttelevaa yrityksille.
- **Tutkijanurien monipuolistaminen:** Korkeakouluja tulee kannustaa luomaan urapolkuja, jotka mahdollistavat työskentelyn yritysten ja korkeakoulujen rajapinnassa. Rekrytoinneissa ja tutkijoiden arvioinnissa on arvostettava myös yrityskokemusta ja muuta yhteistyötä tukevia meriittejä.

Lisätietoja:

Marjaana Suorsa

Innovaatiopolitiikan päällikkö | Metsäteollisuus ry
marjaana.suorsa@forestindustries.fi | 040 610 7630

Venla Kaplas

Osaamisen ja koulutuksen asiantuntija | Metsäteollisuus ry
venla.kaplas@forestindustries.fi | 044 626 3001